

Styrdokument

Skolbiblioteksplan 2025-2029

grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Dokumenttyp	Plan
Diarienummer	KS/2025:488
Beslutad av	Kommunstyrelsen 2025-10-07, §178
Reviderad av	
Dokumentansvarig	Skolchef

Innehåll

1. Inledning	4
2. Syfte	4
3. Skolbibliotekets roll	4
4. Skolbiblioteken främjar läsande	5
5. Skolbiblioteken främjar medie- och informationskunnighet	5
6. Skolbiblioteken är bemannade med utbildad personal	5
7. Skolbibliotekets lokaler	5
8. Ett allsidigt och kvalitativt utbud	6
9. Mål för skolbiblioteksverksamheten	6
10. Utvecklingsområden 2025-2029	7

1. Inledning

Skolbiblioteket är en central del av skolans pedagogiska verksamhet och spelar en avgörande roll i att främja elevers lärande, läslust och demokratiska kompetens. Enligt skollagen ska alla elever, från förskoleklass till gymnasieskola och anpassade skolformer, ha tillgång till ett skolbibliotek på den egna skolenheten. Från den 1 juli 2025 förtydligas detta ytterligare genom nya lagändringar som syftar till att stärka tillgången till ett ändamålsenligt och bemannat skolbibliotek.

Skolbiblioteket ska enligt lag vara en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av både analoga och digitala medier. Det ska fungera som en resurs i undervisningen och bidra till att utveckla elevernas läsförmåga, medie- och informationskunnighet samt deras förmåga att söka, värdera och använda information kritiskt. I enlighet med bibliotekslagen ska skolbiblioteket också främja det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning och kulturell bildning.

För att säkerställa kvalitet och likvärdighet i skolbiblioteksverksamheten ska varje huvudman ha en biblioteksplan som tydligt beskriver hur skolbiblioteket ska bidra till elevernas lärande och hur verksamheten organiseras. Denna plan utgör ett viktigt verktyg för att uppnå de mål som anges i både skollagen (2010:800) kap 2 § 24a och bibliotekslagen (2013:801).

2. Syfte

Planen syftar till att:

- verka för en likvärdig och långsiktig skolbiblioteksverksamhet
- tydliggöra kopplingen mellan skolbibliotek och styrdokument
- tydliggöra skolbiblioteksverksamhetens ansvarsfördelning

Planen beslutas på en fyraårs-period och gäller till och med 2029. Vid behov sker revidering under perioden

3. Skolbibliotekets roll

Ett ändamålsenligt skolbibliotek:

- främjar läsande
- främjar medie- och informationskunnighet
- är bemannat med utbildad personal
- ligger i skolans lokaler, är tillgängligt och har en ändamålsenlig lokal
- ger eleverna ett utbud som präglas av allsidighet och kvalitet

4. Skolbiblioteken främjar läsande

En av skolbibliotekets kärnverksamheter är arbetet med läsning och litteratur, och framför allt i skolans lägre årskurser är den traditionen mycket stark. Läsfrämjande leder till ökad läsförståelse och språkutveckling, vilket i sin tur är viktiga delar för att eleverna ska lyckas nå kunskapskraven i alla skolans ämnen samt även för hur de lyckas med fortsatta studier. Därmed är skolbibliotekets läsfrämjande arbete en bidragande del till förbättrade resultat och ökad måloppfyllelse.

Skolbibliotek gör också att elever i större utsträckning ägnar sig åt fritt läsande - att de inte bara läser i skolan utan även på eget initiativ utanför skolan. För att eleven ska kunna läsa flytande krävs bland annat en riklig mängd läsning - mer än vad som ryms inom skolans ramar. Först när text kan läsas flytande kan läsaren koncentrera sig på innehållet i det de läser utan att tankeverksamhet tas i anspråk för att omvandla bokstäver till enskilda ljud till en enhet.

5. Skolbiblioteken främjar medie- och informationskunnighet

En annan av skolbibliotekets viktigaste uppgifter är att stödja elevers och lärares arbete med medie- och informationskunnighet. Tillsammans med ökad tillgång på information i och med den växande digitala infrastrukturen har undersökande arbetssätt blivit vanligare för elever. Här fyller skolbiblioteket en mycket viktig roll i att vägleda elever till korrekta källor. Skolbibliotekarien är ett viktigt stöd till både läraren och eleven när det gäller både informationssökning, källkritik och källtillit.

6. Skolbiblioteken är bemannade med utbildad personal

Flera studier visar att ett bemannat skolbibliotek leder till elever som presterar bättre i skolan och med målsättningen att Sunne ska bli Värmlands bästa skolkommun blir skolbiblioteketen en viktig resurs. I Skolinspektionens kvalitetsgranskning *Skolbiblioteket som pedagogisk resurs* slås det fast att tillgången till en skolbibliotekarie är viktig för att skolbiblioteket ska kunna vara en del av elevernas språkutveckling, informationskompetens och läsförståelse.

Enligt lagändringen 1 juli 2025 ska skolbiblioteken vara bemannade med skolbibliotekarie. Under de år då denna skolbiblioteksplan är gällande är målsättningen att öka tillgången till skolbibliotekarie på skolorna i Sunne kommun för att kunna öka tillgänglighet och kvalitet på skolbibliotek och dess delaktighet i undervisning.

7. Skolbibliotekets lokaler

Alla skolor har skolbibliotek på sina skolor och utifrån skolornas förutsättningar anordnas lokaler till skolbibliotek på bästa möjliga sätt. Målsättningen är att skolbiblioteket är tillgängligt och en del av skolans utbildning och undervisning.

8. Ett allsidigt och kvalitativt utbud

Ett väl underhållet mediebestånd leder till ett utbud som både är aktuellt, inbjudande och som hjälper till med både det läsfrämjande arbetet och med medie- och informationskunnighet. En viktig del är att beståndet är anpassat till elevernas ålder. Genom att dessutom erbjuda e-böcker och e-ljudböcker ger man eleven möjlighet att välja format efter preferens, vilket gör det enklare att ta del av litteraturen. När elever har möjlighet att vara med och styra utbudet med inköpsförslag känns skolbiblioteket mer relevant och angeläget för dem

9. Mål för skolbiblioteksverksamheten

För att skolbiblioteket ska bli en verklig pedagogisk resurs krävs ett nära och strukturerat samarbete mellan skolbibliotekarier och pedagoger. Skolbibliotekarien kan delta i arbetslagens planering för att integrera informationssökning, källkritik och läsfrämjande aktiviteter i undervisningen. Tillsammans kan man skapa tematiska arbeten där bibliotekets resurser används aktivt.

Pedagogiska projekt och läsfrämjande insatser genom att samverka i projekt som bokprat, läsutmaningar eller författarbesök kan biblioteket bidra till att öka elevernas läslust och litterära kompetens. Skolbibliotekarien kan också stötta i arbetet med att utveckla elevernas digitala kompetens och medie- och informationskunnighet (MIK).

Målet är att skolbiblioteket blir en integrerad del av skolans pedagogiska arbete.

För att ytterligare stötta pedagoger i deras undervisning kan skolbiblioteket bidra på flera sätt utöver det direkta samarbetet i klassrummet:

- Erbjuder ett uppdaterat och relevant utbud av facklitteratur och ämnesdidaktiska böcker som kan användas i undervisningen.
- Skapa temahyllor eller digitala resurssamlingar kopplade till aktuella ämnesområden eller läroplansmål.
- Hjälpa pedagoger att hitta och använda digitala verktyg för undervisning, t.ex. appar för läs- och skrivstöd, källkritik eller informationssökning.
- Erbjuder handledning i hur man använder databaser, e-böcker och andra digitala resurser.
- Erbjuder tillgänglig litteratur (t.ex. lättläst, ljudböcker, taktila böcker) och resurser för elever med särskilda behov.

Skolbiblioteket har ett uppdrag i att ha omvärldsbevakning och trendspaning för att hålla pedagoger uppdaterade om nya trender inom skolbibliotek, läsning, digitalisering och medie- och informationskunnighet, samt dela ny forskning, rapporter och goda exempel från andra skolor.

10. Utvecklingsområden 2025-2029

Utvecklingsområde	Målsättning	Indikator
Alla elever har tillgång till ett skolbibliotek	Att det finns skolbibliotek med ändamålsenliga lokaler som är tillgängligt för eleverna.	Alla skolor har ett skolbibliotek som är tillgängligt för eleverna.
Skolbibliotekarien har ett nära samarbete med pedagogerna	Skolbiblioteket är en del av skolan där skolbibliotekarien är en resurs i skolans arbete.	Skolbibliotekarien planerar och genomför delar i undervisningen tillsammans med lärarna.
Skolbibliotekets bestånd ska vara relevant och anpassat för målgruppen	Att fler elever läser och att skolan arbetar läsfrämjande tillsammans med skolbiblioteket.	Eleverna lånar och läser mer.
Tillgången till skolbibliotekarie	Att skolbiblioteket kontinuerligt är bemannat med skolbibliotekarie och att skolan har skolbibliotekarie som resurs att tillgå.	Att det på varje skola finns skolbibliotekarie att tillgå kontinuerligt.